

14 noiembrie 2023 nr. 04-3/63-2780

la nr. _____ din _____

Doamnei **Liliana VIȚU-EȘANU**,
Președinta Consiliului Audiovizualului

Opinie

la proiectul Regulamentului privind conținuturile audiovizuale

Regulamentul privind conținuturile audiovizuale reprezintă o compilare a altor două regulamente asupra cărora Avocații Poporului și-au expus opinia.

Sușținem în continuare protecția suplimentară ce trebuie acordată minorilor și propunem includerea în *Capitolul III Protecția minorilor* mențiuni privind neadmiterea utilizării imaginii minorilor în campaniile electorale, referendumuri, în acțiuni de agitație/propagandă politică și acțiuni care prezintă pericol pentru viața și sănătatea minorului sau lezează onoarea și demnitatea minorului¹. Problema participării copiilor în activități derivate din viața socială în general, precum și cele desfășurate în contextul derulării campaniilor electorale în special, urmează a fi privită sub două aspecte, conturate în egală măsură de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, cât și de alte standarde internaționale relevante precum și legislația națională în vigoare. Pe de o parte articole 12,13,14 și 15 ale Convenției care prevăd acele libertăți de exprimare liberă și deplină a opiniei, de expresie, de gândire, conștiință și religie, precum și de asociere, iar pe de altă parte obligația deținătorilor de obligații de a asigura exercitarea acestor drepturi cu asigurarea nemijlocită a respectării interesului superior al copilului.²

Precizăm că e vorba atât de copii în general, cât și de copiii proprii ai unui anumit candidat. În ciuda faptului că părintele este persoană publică, copiii săi nu sunt. Utilizarea pozelor cu copiii îi poate pune într-o situație

¹ <https://ombudsman.md/news/indemn-ul-avocatului-poporului-pentru-drepturile-copilului-adresat-competitorilor-electorali-in-contextul-alegerilor-locale-din-5-noiembrie-2023/>

² Raport tematic „Utilizarea imaginii copiilor în campaniile electorale”, disponibil pe <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/05/RaportELECT2021-.pdf>

vulnerabilă imediat sau în viitor: ar putea fi supuși violenței sau stigmatizați, iar această „amprentă politică” le poate afecta viitoarea carieră.³

Este recomandabilă revizuirea pct. 38 din *Capitolul III Protecția minorilor* prin care nu este necesar acceptul minorilor, consimțământul părinților sau al reprezentanților legali pentru filmarea sau înregistrarea minorilor implicați în evenimente publice autorizate, precum manifestații culturale, campanii sociale, competiții sportive și *altele asemenea*. Asume sintagma *altele asemenea* induce spre variații ce pot fi folosite în detrimentul copiilor. Ar fi binevenită o enumerare exhaustivă a evenimentelor, pentru a nu lăsa loc de manevre pentru persoanele de rea-credință.

De asemenea, exprimăm rezerve și față de pct. 39 din *Capitolul III* ce admite participarea minorilor de vârstă 16-18 ani aflați în diferite forme de detenție (reținut, arestat, deținut în penitenciar) sau care au calitatea procesuală de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru comiterea unor infracțiuni în cadrul unei urmăriri penale, precum și minorii care sunt victime sau martori ai abuzurilor fizice, psihice sau sexuale, în cadrul programelor audiovizuale. Este arhicunoscut faptul că așa tip de conținut contribuie considerabil la rating-ul înalt al emisiunii sau postului de televiziune, dar în primul rând trebuie evaluat impactul asupra minorilor atât celor implicați în realizarea conținutului, cât și a celor care îl vizionează.

Un subiect sensibil sunt și conținuturile audiovizuale care redau infracțiuni privind viața sexuală. Sugerăm excluderea excepției stabilite în pct. 24 din *Capitolul II Asigurarea informării corecte a publicului* prin care identitatea victimelor poate fi dezvăluită dacă a fost exprimat acordul scris al acestora. Există riscul dării acordului sunt influența unor factori ce nu pot fi evaluați la etapa inițială (în schimbul unei remunerații financiare, în lipsa unei viziuni privind urmările ce pot surveni sau imposibilitatea victimei de a evalua situația la moment etc.), iar consecințele plasării în public a acestui material pot fi nefaste pentru viitorul victimelor.

Standardele internaționale spun că toate elementele serviciilor de programe, prin prezentarea lor și conținutul lor, trebuie să respecte demnitatea ființei umane și drepturile fundamentale ale semenilor. În particular, ele nu trebuie: să fie contrare bunelor maniere și mai ales să conțină pornografie; să

³ Studiul „A children’s rights 101 for politicians and organisers of political campaigns”, pag. 8-9

pună în valoare violența nici să fie susceptibile de a incita la ura rasială;⁴ încurajează promovarea programelor, serviciilor și produselor de calitate non-violentă.⁵

Considerăm că Regulamentul necesită revizuire pentru a fi în concordanță cu standardele existente.

Cu respect,

Vasile COROI,
Avocatul Poporului
pentru drepturile copilului

Executor: Liudmila Zarișneac
Tel.: 060002681

⁴ Art. 7 alin. (1) din Convenția Europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră

⁵ Recomandarea nr. R (97) 19 Comitetului de Miniștri privind violența în programele din media electronice